

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an 10 »
Pe 1 lună 2 »N-rii de Duminecă pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

TRIBUNA

Anul X.

NUMĂR DE DUMINECĂ

Nr. 43.

Urma va alege.

De Ioan Slavici.

Nu încape nici o îndoială, ca Comitele Goluchowsky n'a fost om cu deosebire simpatice. Leah de viță veche, el se uită cu un fel de milă la alți muritori, ai cărora părinți n'au făcut parte din odinioară strălucita șleahță. Mai era apoi și fiul unui om în zilele lui puternic și, având soție pe o princesă Murat, putea să se socotească înrudit prin alianță cu Casa domnitoare. Era deci totdeauna țepăn și mulțumit de a putea să fie pe alții la oare care depărtare, și cei ce-l cunosc mai deaproape vor fi înțelegând repulsiunea, pe care a produs-o în rândurile nobilimii ungare și în ale celor însoțiți cu ea. Urma va alege înse, dacă au ori nu resturnătorii lui cuvinte de a se bucura de succesul, pe care l-au obținut.

Baronul Aehrenthal e fără îndoială om mai deșchelat și cu inima mai deschisă, care și la București, unde a stat mai puțin, a câștigat mai multe simpatii decât Comitele Goluchowsky; ne vine însă greu să credem, că vor putea să fie dănuitoare simpatiile, pe care le va fi câștigând la Budapesta.

Li este foarte greu unui ministru de externe să trăiască în termeni buni cu oameni, care consideră creșterea puterii monarhiei drept o primejdie pentru dânșii și profită de toate împrejurările, ca să-și sporească propria putere.

Lasă, că ministrul de externe, ori și care ar fi el, nu poate să obție succese și rămâne o figură mai mult sau mai puțin ridicolă dacă monarhia e slabă, dar relațiunile statelor europene sunt stabilite cu monarhia austro-ungară așa cum ea a fost organizată prin pactul dualist.

Ori și ce schimbare în organizațiunea aceasta ar putea să aducă schimbări în relațiunile monarhiei cu celelalte state. Acesta e unul din cuvintele, pentru care Coroana ține, ca să nu se facă schimbări în organizațiunea internă a Monarhiei, și e învderat, că ministrul de externe n'are să se dee în partea celor ce voiesc schimbările.

Comitele Goluchowsky a fost om fără temperament și lipsit de inițiativă, care a stărunit cu toată hotărârea în calea ce și-a croit potrivit cu situațiunea europeană. El a resistat, dar agresiv n'a fost. Baronul Aehrenthal, om mai cu temperament, va fi având și inițiativă și, dacă ține să aibă succese, foarte ușor poate să devie agresiv.

Intrebarea cea mare e, dacă mai poate ori să fie menținută și în organizațiune a monarhiei. Sunt mulți cei ce zic, că nu poate și că mai curând ori mai târziu ea va trebui să fie schimbată — fie potrivit cu aspirațiunile Maghiarilor, fie altfel.

Ministrul de externe în tot cazul n'ar putea să voiască decât o schimbare potrivită cu situațiunea generală.

Vor mai fi fără îndoială afară de Ma-

ghiari și alți oameni, care ar dori, ca monarhia habsburgică să slăbească, dacă judecăm însă după cele ce s'au zis ori s'au scris în timpul celor din urmă câțiva ani, sunt mai mulți cei ce cred, că interesele europene cer întărirea ei, și ministrul de externe numai în rândul acestora poate să fie pus.

Ori și-cum am privi deci lucrurile, cu noul ministru de externe cercurile politice din Budapesta vor duce-o mai bine numai dacă-și vor schimba politica; altfel, dat fiind temperamentul baronului Aehrenthal, ar putea s'o ducă chiar mai rău, ceea ce noi Românii le și dorim, dacă ținem să nu fim socotiți fățarnici.

Nu doară că am avea cuvinte de a fi mâhniți, că comitele Goluchowsky s'a retras. Nobilul comite nu ne-a făcut nici un rău, dar nici vre-un bine nu ne-a făcut.

În timpul cât a stat la București a avut ocaziunea de a se convinge, că politica României față cu Austro-Ungaria e cu desăvârșire leală, și că »dacoromânismul« e o infamă calumnie născocită de Maghiari pentru justificarea abuzului lor de putere.

În timpul cât a fost ministru de externe această calumnie n'a mai avut dar trecere la Viena. Baronul Aehrenthal se va fi convingș și el despre aceasta, și astfel nici de aici înainte n'o să mai prindă infama calumnie. S'ar putea, din contră, ca noul ministru de externe să-și dee seamă, că nemulțumirea legitimă a Românilor nu poate

Ziua morților.

— Note și impresii. —

De Horia Petra-Petrescu.

Mi-am luat pentru prima-ora paltonul de iarnă. În sfârșit m'a rășbit frigul și pe mine. Cerul e senin, aerul rece îți taie fața și mâinile.

Tramvayele sunt înțesate de lume. Pe Naschmarkt și de-alungul stradelor, cari dau spre cimitierul central, prin colțurile de stradă și piețele publice flori și verdeață. Coroane, dela cele pompoase, cu poleială de aur și măgele de sticlă, până la cele umile, simple, cu două-trei firicele de flori. După-cum sunt și oamenii — bogați și săraci, pompoși și simplii. Stradele mișună de lume în doliu. O risipă de negru. Privirile sunt mai distrase, mai desfăcute de zidurile reci ale caselor, colțul gurii par'că svâcnește trist, gândul colindă altundeva, departe, în necunoscutul enigmatic. E ziua morților.

Apuc și eu stradele de-alungul. Imi îndes părăria pe cap, căci simt răceală, imi vâr mâinile în buzunare.

Sunt singur-singurel. N'am pe nimeni în întreg orașul. O păsăruică rătăcită în străini. Un pui golaș, care cearcă să dea din aripi.

Imi place groaznic să mă perd așa — în mulțime, să umblu «fără de nici un căpătâi» — cum se zice. De data asta voiam să-mi reîncep ocupația predilectă. Ascultați cursul ideilor, cari m'au cuprins.

Mi-am zis: În ziua aceasta vei găsi o notă comună în toate inimile omenești. Tu, care până acum ai auzit și văzut de atâtea și atâtea ori

expresia bucuriei, a mulțămirii sufletești exprimată în atâtea și atâtea feluri, vei găsi acum o legătură tainică, comună între toate ființele, pe cari le vei întâlni. E jalea, durerea, marea crescătoare a omenimei, care redă feței și sufletului nostru aceiași — aproape aceiași expresie — aproape aceleași convulziuni lăuntrice. În ziua aceasta plânează asupra sufletelor omenești, asemenea unui bloc de marmoră neagră, durerea nețărnută, durerea, care nobilitează, căci fără de ea omenirea n'ar fi cea-ce este astăzi. Vezi tu fețele astea ofilite, vezi tu ochii aștia în lacrimi, vezi tu hainele cernite? Fie-care pelerin la mormântul unui părinte, unei surori, unui amant, unui cunoscut, fie-care trecător este cuprins de durerea asta după pierderea avută — unul în măsură mai mare altul mai mică, — dar în sufletul fie-cărui se sălășluște acest simțământ. Și de simțământul acesta avem lipsă, precum ne trebuie o bucată de pâine, un ceas liniștit de somn, o înghițitură de apă curată. Ce ne-am face noi dacă nu am fi avut nici când durerea în sufletul nostru? Ne-am pierde măsura lucrurilor și a senzațiilor. Bucuria vecinică ne-ar plictisi, ne ar face să disperăm. N'am ști să o prețuim. O zi caldă, senină de Mai să ni-se pară la fel cu noaptea viscoloașă de Decemvrie? Un suris vecinic gingaș pe buzele iubitorilor nostri — lipsit de întreruperile furtunoase — ne ar face să luăm lumea 'n cap. O Nirvană de bucurii ne-ar face sceptici, lipsiți de ori-ce stimulente nobile, lipsiți de ideale.

M'am pomenit într'un tramvay. — Erau trei vagoane legate unele de altele — în cazurile esenționale de acum. Părea o omidă mare, lungă,

care se strecoară cu grije pe stradele populate și pline de larmă.

Pe tramvay mi-am pus întrebarea: N'ai și tu vreun cunoscut mort aici? Am încercat să frunzăresc în minte amintirile. Și am găsit ce căutam.

Înainte minții mele a apărut o figură de om, slabă, nervoasă, doi ochi negrii, plini de durere și totodată cuprinși de un foc mistic. Nu-l cunoașteți? E Grigore Maior. Ziaristul nostru mort în străini, în Viena asta lipsită de bătaia inimei românești.

Să văd mormântul lui. M'am hotărît într-o clipă.

La poarta principală a cimitirului, care geme de lume, lângă pilaștrii înalți și metopele, cari ne arată plânset și durere, — marea durere! — am intrat în cancelaria cimitirului. Am cerut deslușiri; știam anul morții și numele. Prin sutele de cataloage — vai, câte lacrimi, câte lacrimi! — am dat și de numele lui. Am eșit afară cu o fășie de hârtie încadrată în margini albastre:

»Wiener Zentralfriedhof

Eigenes Grab: Major Gregorius

Gruppe: 17 D Reihe: 13 Grab Nr. 4.

Mormintele împodobite. Monumentele străluciau în joc de culori, felinarele aprinse răspândeau lumină dulce, împăciuitoare.

Am trecut pe lângă «mormintele de onoare», păstrate pe seama oamenilor mari ai Vienei și străinătății. Aici își dorm somnul Beethoven și Schubert, regele valsului Ioh. Strauss, regele cântecului Ioh. Brahms, aici scriitorii dramatici Bauernfeld și Auzengruber, aici pictorii Amerling și Ma-

decât să scadă puterea de acțiune a Monarhiei și să facă ceva, ca ea să înceteze.

Chiar și numai gândul, că ar fi cu puțință lucrul acesta, e destul pentru ca să ne bucurăm, că cercurile politice din Budapesta au putut să obție retragerea contelui Goluchowsky.

Starea sănătății M. Sale Regelui Carol I, după-cum aflăm din zierele bucureștene ce ni-au sosit azi, nu inspiră îngrijirile de care se spuneă alaltăieri în presa ungurească. Din fericire pentru România și întreg neamul românesc, M. Sa Regele Carol I nu suferă de scleroza, ci are numai o boală de stomac, care nu-i de caracter grav, ci se va vindeca în scurtă vreme.

Perchiziție domiciliară. Eri după-amiază s'a prezentat la redacția noastră funcționarul dela poliție, dl *Török János*, însoțit de un detectiv și arătându-ne un decis a judeului de instrucție din Oradea-mare ni-a somat să-i estradăm manuscrisul articolului »La temniță« care pe cum se știe s'a încriminat. Ne mai păstrând noi manuscrisul, nu i-l-am putut estrada, la ce dânșii ni-au făcut perchiziție, scotocindu-ne toate mesele, pulpitrele până și coșurile de redacție.

După desordinea ce ne-au făcut, au dres un protocol și s'au îndepărtat apoi ca niște oameni, ce-au săvârșit o treabă bună.

Acuză la care s'a renunțat. *Pen-trucă ar fi fost »rebeliune« cu prilejul alegerii de primar, 30 de frați buni din Micălaacu au josi trăși în cercetare și Mercuri era să se țină cu ei pertractarea la tribunalul din Arad. Procurorul regesc însă nu s'a mai în-fățișat eri să își susțină acuza; Românii micălațeni s'au dus deci în pace acasă.*

Și asta este însă o dovadă despre chipul ușuratic cum procurori înscenează astfel de procese.

kart. In apropierea lui Beethoven zace și macedo-românul *Nic. Dumba*, marele mecenat al Vienei și al artelor frumoase, a cărui pomenire va rămânea vecinică în analele Vienei.

Am trecut la mormintele din raionul învecinat. Candele aprinse, lumini de ceară, flori de toamnă, trandafiri scoși din glastre ca să se cutremure și să piară în răcoarea sării, haine cernite și rugăciuni murmurate cu buzele întredeschise.

Și iacă și mormântul lui. O dâlma de pământ, cu iarbă crescută în voia ei. Nici o podoabă, nici un semn.

Gazetar român, te recunosc. Așa ai trăit tu, lipsit de decorații pe piept — așa ai ajuns și după moarte. Ai fost o ființă neînțeleasă. Cine te-a pus să iai condeul în mână și să scrii pentru public? Cine te-a făcut să dai ascultare glasului inimii tale, care-ți cerea imperios expresie convenită? Te-a ajuns răsplata meritată.

Imi iau pălăria de pe cap, aplec capul și spun un »Tatăl nostru«. Il spun, ca nici când altădată, cu sufletul strâns de durere, cu tot sufletul, cu toată țaria sufletului meu. Par'că simt în sufletul meu un uragan, cum se naște și izbucnește.

Lângă mine au aprins familia lui *Martie Spačil*, »câprar cesaro-regesc și inspector de edificii« lumini roșii și verzi și albastre, la dreapta familia lui *Ottomar Volkmer Edler v. Lippafeld*, fost director al tipografiei statului, împodobeste mormântul cu ghirlande de flori și statuete de madonne italiene.

Eu n'am nimic cu ce să împodobesc mormântul — doar cu aducerile aminte și cu lacrimi.

Cronica teatrală.

București, Oct.

Dintre piezele ce s'au dat săptămâna trecută (e tot numai a doua zi reprezentație) se remarcă două de ale lui Molière, dintre cele mai ușoare: »Bolnavul închipuit«, și »Doctorul fără de voce«. Ast din urmă e o simplă farză, cu comicul mai primitiv, ceialaltă însă, e ca aproape toate ale lui Molière o facere de răs a cutărei slăbiciuni ori cutărei vișiu omenesc. In genere, tocmai, pentru aceasta tendință a lor, și pentru comicul momentan (in acel senz că se înțelege repede) ce le caracterizează, stând la distanță morală și în ce privește vorbele — ele vor trebui să aibă un loc însemnat în repertoriul viitoarei noastre trupe teatrale, care va trebui să țină bine samă, că trebuie să facă, începând cu buchisirea, școală de artă, cu un public modest în privința asta.

In piezele numite se dau rolurile de căpetenie dlor, Niculescu (bolnavul închipuit) și L. Brezeanu (doctorul fără voce). Dl Niculescu are pe aci popularitatea celui mai bun comic, după părerea mea, (până acum) nu cu întreg cuvânt. D-sa e mai mult un comic de grimace-uri (Brezeanu încă și mai mult!) și în calitate asta are anumite mișcări, învârtiri de ochi, suflecări de buze, încrețiri de frunte, linii de caricatură de cari e stăpânit cu totul, și pe cari nu le poate variă înfinit, neapărate după cum se schimbă rolul. In felul său, însă, e cum nu se poate mai bun.

Judecată, ce se poate aduce și dlui Brezeanu, par excellence bufon. Trebuie să facem dreptate și dlor Soreanu și Livescu, amândoi foarte buni comici de conversație (ori cum se mai zice: de salon). Pe cei bunișori altă dată. Păcat că puterile feminine nu se știu ridică la același nivel.

E interesant să se știe că »Teatrul National« acum nu are orchestră. Poate din pricina asta lipsește și opereto-mania, așa de vehementă în Ungaria dar poate tot din pricina asta lipsesc și subrette și naive bune.

Săptămâna trecută a fost săptămâna lui Alexandri: cu piesele comemorativului: »Despot-Vodă«, »Lipitorile satului«, (de două ori) și

Il văd pe *Grigore Maior* la masa de scris, în redacția »Gazetei«. Munceste cu trup cu suflet. Mâna-i nervoasă, întretăiată de vine albastre, aleargă pe hârtia, care e smulsă cu puterea din partea tipografului înainte de a se fi uscat literile pe ea. Il văd făcând corecturi cu degetele sgârcite de osteneală, alergând la mașina hrăpăreță, care tipărește cu lăcomie materialul pus în gura ei, oprind roata, îndreptând cu conducătorul tipografiei un cuvânt, care se schilodise întovărășindu-se — blăstămatul — cu litere de alt neam.

Il văd pe stradă, cu haine negre, de sărbătoare, cu salutul stângaci, cu vorbele spuse repede, rușinos ca o fată mare la o frază mai îndrăzneată. O, ziaristul nostru nu se recută din rândul tipurilor obrasnice a zariștilor din străinătate! Asta i-a fost vina. Și asta e vina tuturor zariștilor nostri din Transilvania.

Eram elev de liceu, când am venit pentru prima oară la redacție cu un manuscris. O poveste de dragoste — firește, o poveste de dragoste. Mi-a citit manuscrisul cu toată atențiunea, l-a cores, l-a întors, l-a sucit și m'a chemat într'o zi la el. Eram tânăr de tot. Mi-a pus mâinile pe umeri și m-a privit în față.

— »Imi place, că văd că te ocupi. Dar nu publică încă. Nu publică. Vezi, așa am făcut și eu. E prea de vreme. Mi-a părut și mie rău. Acum ai altele de făcut. Trăiește-ți tinerețea«.

Eu nu-l pricepeam atunci. Acum il înțeleg prea bine. In momentele acelea se va fi gândit la tinerețea lui sbuciumată, la timpul petrecut în Blaj pe băncile școlii, la »romanul« lui »Coroana

»Ovidiu«. Niciodată încă n'am văzut așa de țixită sala ca la aceste reprezentații.

»Despot-Vodă«. O înșirare dibace (nu din punct de vedere dramatic) de fraze strălucitoare, a căror anacronizm se irită de patriotismul ce-l strigă. Tot așa se iartă și desfășurarea măsurată a tragicului, prin frumusețile cuceritoare ale poetului. Insușiri, ce o numesc dinadins și pentru teatrul nostru începător. Același lucru se poate spune și despre Ovidiu. Toate dramele lui Alexandri cu același timbru.

Un singur lucru mi-se pare nepotrivit: căi scrisă în versuri, și că actorii se țin așa de riguros la scadență.

Este asta în genere greșeala unei școale, unei școale trecută de-a binele, cari nu înțelegea, că scadența poate fi numai în dauna patosului natural. Și firește în dauna iluziei de realitate. E așa de ciudat să auzi pe cineva horcăind în versuri, când trage de moarte.

Pentru dicțiunea de versuri, pentru decadența ce trebuia în aceste piese, teatrul are puteri dramatice bune. Epitetul superlativului rămâne astădată.

Rolurile de frunte se dau de obicei dlui D. Demetriad. (Despot și Ovidiu). Dsa are dicția respicată, dar pare a fi un temperament prea lic. Achille, Petrescu, Mărculescu, etc., sunt aproape tot atât de tari. Pe toți par'că-i stânga-nește versul. In rolurile femeiești doamnele Costescu și Leonescu sunt destul de tari.

Inc'odată, pentru viitoarea noastră trupă teatrală, care va avea să cucerească mai mult cu forma decât cu fondul, dramele lui Alexandri trebuie să aibă un loc de frunte.

Săptămâna asta, poate și care vine, e apusul pentru România, a d-rei *Agata Bârsescu*. Va da câteva creații de forță în »Messalina«, »Magda«, »Sclava«, »Medea«, etc.

In 10 Nov. va avea scândurile teatrului, și entuziasmul publicului, desigur o trupă italiană de operă, pentru cincisprezece reprezentații.

Societatea de cântări »Hora«, care se gândeste mai cu seamă la respândirea gustului și simțului muzical, în păturile mai de jos ale Bucureștilor,

sicriului«, prima și ultima lui încercare din tinerețe. (N'a mai avut timp să se concentreze, să scrie o operă precum o visă — rapoartele seci, știrile zilei, telegramele și traducerile majonale i-au mâncat trupul și puterea de voință).

Nu știți DVoastră câtă putere de viață mânăncă coloanele unui ziar! Nu dați cu socoteala câte visuri sunt înmormântate în »știrile zilei« și rubrica »De toate« — morminte vii, vieți pe cari le îngropați DVoastră cu sete nebulă! Nu Vă puteți da seama câte vieți s'au sacrificat din cauza poftii acesteia de a cetii. Și nu vieți banale, spălăcite, nu viețile salahorilor condeului, o, nu, viețile celor mai buni ai nostri, sufletul celor mai idealști. Intr'asta zace durerea cea mare.

Acuma de ziua morților, gândiți-Vă și DVoastră, cetitorilor, la cei morți. Aduceți-Vă cu dragoste aminte de toți, cei cari s'au dus din mijlocul DV., dar nu uitați nici pe bietul nostru gazetar român, pe care negrija și nepasarea DV. îl condamnă la moarte timpurie și nemeritată.

Văd redacțiile noastre — mici, umede — (exceptii sunt atât de puține), văd fețele acre ale administratorilor cu câteva cupoane de plată în mână, cu cataloagele pline de »restanțieri«. O, a fi gazetar român însemnează a sui Calvarul în fiecare zi.

Și plec, așa, cu pas liniștit. Nu mai am putere să stau. Mă năpădesc gândurile și presimțesc că voiu izbucni, că mă va cuprinde o jale mare, fără de țărniuri.

Visez? Văd o redacție — numai o singură redacție românească, cu săli mari, luminoase, un palat. 30 de redactori, cel puțin. Pe frontispiciul palatului cu litere mari, pompoase, numele zi-

Început și ea seria de concerte, ce le plănuse întâi, pentru expoziție, în cadrul unor mari serbări populare.

Piese din programul ei, sunt — s'ar putea altfel? — exclusiv românești. Este la toată întâmplarea un cor, să zicem așa, nu chiar de toate zilele, cu soliști, și îndeosebi soliste de tot bune. Cu nițică opintire s'ar putea avânta chiar la înălțimile lui »Carmen«.

Se cuvine a se ști, că dirigentul, trecutul și viitorul acestui cor care așa de bine înțelege superioritatea cântecului românesc, este dl profesor Ciurez Movilă.

*

Scopuri tot așa de românești — a se înțelege: de ale noastre pentru ale noastre, — mai îndobite prin scopuri filantropice, servește și seria de concerte împreunate cu reprezentații de gimnastică liberă, ce se dau în toate Duminecile, sub numele de »Serbări școlare«. Viu acolo după rândul puterii, coruri de eleve și elevi, a deosebitelor școli din capitală, (cele mai bune sunt al școlii normale susținută de »Soc. rom.« și al seminarului central), în frunte: unele cu dascălul lor bătrân, plin de zel și de dragoste pentru ceia-ce isprăvise, care se cheamă Teodorescu. Cântecile românești, cu cuvinte patriotice și îndemnătoare, covârșesc și aci — de-ți pare rău, că publicul e alcătuit mai mult din copii și copile dela școli, între cari, se știe, că »cei de sus« nu se amestecă. — La exercițiile de gimnastică se constată multă disciplină, și uneori o deosebită estetică a mișcărilor. Doar figurile de circ, ar putea să rămână.

Scopul filantropic urmat de aceste serbări, este ajutorarea elevilor săraci și vrednici.

*

Vechea orchestră a teatrului este înlocuită acum de una foarte bună, plătită de ministrul de culte și condusă de maestrul Dinicu. Ea dă concerte simfonice, de toată valoarea apuseană, tot a doua joie. La prima audiție făcuse furoare, cu compoziția de motive românești — călușerul și hora — a lui Enescu. Incolo o serie de Beethoven și alții. — Oare pentru viitoarea operă română s'a pregătit această orchestră?

S. D.

arului. Lumea aleargă ca nebună — citește, comentează.

Procesele de presă se plătesc cu cea mai mare ușurință — lumea citește și sprijinește doară ziarul, care este trup din trupul publicului și sânge din sângele lui. Știrile zilei le are un redactor, foiletonul trei — plățiți cinstiți — articolul de fond scris cu răgaz, cu aparat științific, cu dragoste de muncă înzecită. O lume ideală...

Visez? Lăsați-mă să visez. Durerea mă silește să văd o zi de bucurie — o fata-morgana.

Viena, Octomvrie 1906.

H A Z.

Bine că n'are mai multe. Ionel se purtă foarte rău în școală și de aceea învățătorul »se jucă« din când în când cu urechile lui. Câte-odată, năcăjit, îl trăgea de amândouă pe rând, când de una când de alta.

Odată, pe când i-se întâmplă asta, Ionel suspină:

— »Doamne laudu-te, că nu am numai două urechi!«

*

In ospătărie: Oaspele: Rog să pregățiți azi mâncare încă pentru 2 copii, 5 femei, 4 domni

Ospătarul: Da, mă rog!

Oaspele: Stăi, uitasem! Să fie ceva și pentru un câne.

Ospătarul: Mă rog, cu un câne mai mult ori mai puțin tot atât!...

„Nu sunt Ungur“.

Sub titlul de mai sus »Wiener Allgemeine Zeitung«, aduce în n-rul său dela 20 Oct. următoarele:

»Nu sunt Ungur! astfel a exclamat deputatul Maniu în parlamentul ungar, și iată corul, obicinuit de a-și întona cântul totdeauna în atari cazuri, se și ridică pentru a năbuși glasul naționalistului român. Larmă mare, strigăte: »Președintele să-l îndrume la ordine!« Maniu repetă, că nu e Ungur. Larmă mare: »Aici nu sunt decât deputați Unguri!«—Maniu însă exclamă: »Două treimi ale teritorului țării, sunt locuite de naționalități!« — însă președintele nu știe de glumă în chestia aceasta periculoasă; se ridică și zice: »Dl deputat a declarat mai înainte că dânsul nu ar fi Ungur; acuma zice, că Ungaria ar fi împărțită în teritorii naționale. Pentru aceste expresiuni, cari colindează cu dreptul public, îl îndrum la ordine«. (!) Maniu se provoacă la statistica oficială. Justh însă îl amenință, că i-va detrage cuvântul dacă va continua. Secretarul de stat Szerényi vorbește în contra lui Maniu: »In cameră nu sunt decât deputați unguri. Nu există decât o națiune unitară ungară și naționalitățile sunt membrii acesteia. E drept, că în Ungaria locuiesc naționalități, însă toate sunt ungurești«.

»In contra acestei chițibușării advocătești oficiale din Ungaria, care este o palmă la adresa minții sănătoase și a logiceii, trebuie să protestăm energic. Declarăm deci că deputatul Maniu, în contra părerii lui Justh, Szerényi și a întregii majorități, are pe deplin drept, și că atari vorbe, că »toate naționalitățile sunt ungurești« nu sunt altceva, decât cea mai perfectă prostie.

»Există o Austrie, o Elveție o Rusie etc., aceste state sunt locuite de naționalități: un stat național șvițeran nu există, ci Elveția este locuită de Francezi, Italiani și Nemți.

»Ungaria este locuită de Slovaci, Români, Nemți, Maghiari, Sârbi, Ruteni etc. și dacă Maghiarii voiesc să întemeieze un stat național acesta nu poate fi decât un stat unguresc național.

»Dl Maniu are deci dreptate, el este Român, care își are patria în Ungaria, are dreptate chiar din punct de vedere național. Nu-i vorbă, este și o altă concepție, deoarece însă Maghiarii au obiceiul să-și taxeze globul lor numai din punct de vedere național, trebuie, din acest punct de vedere, declarată procederea obicinuită în Ungaria față de naționalități, de o brutalizare tiranică, de asuprirea libertății și de batjocorirea drepturilor omenești«.

† Archiducele Otto.

— Telegramă particulară. —

Viena, 2 Noemvrie.

Casa de Habsburg este în mare doliu. Archiducele Otto, unul dintre nepoții Maj. Sale Monarchului a încetat aseară din viață.

Curtea a luat mare doliu și pe numeroase case publice și particulare s'a arborat steag negru.

MITUIȚI!

Nu-s decât trei săptămâni de când deputatul maghiar Szemere a arătat în Dietă cum cele mai multe foi din Budapesta au fost și sunt mituite de stăpânire și de diferitele bănci jidovești.

Acum vine știrea că unele foi ungurești au primit mită chiar și dela Sârbi, ș'anume ca în lupta vamală ce s'a încins între monarchia Austro-Ungară și între Serbia, să se dee pe partea acestia din urmă.

A și fost bătător la ochi, că de mai multe luni de zile în presa ungurească s'a scris

într-una împotriva lui Goluchowsky, învinuindu-l aspru că a »provocat« războiul vamal cu Serbia, pe când se știe: vina o poartă îngâmfarea și bădărănia celor dela Belgrad.

Taina ne-o descopere următoarea telegramă:

Belgrad, 1 Noemvrie. In cercurile guvernamentale se spune că cei 500.000 dinari votați pentru lupta vamală cu austro-ungaria s'au cheltuit, ba s'au mai cheltuit tot atâta. Din banii aceștia 88.000 coroane s'au dat unor ziare din Budapesta, pentru a se duce campania contra politiceii comerciale a ministrului comun austro-ungar.

Publicând aceasta telegramă, »Az Ujság« întrebă: oare Szemere va grăbi acasă dela Viena să mai facă o interpelare patriotică.

Greu, zice numitul ziar, nu este a se afla numele ziarelor cari se prăpădeau cu dragostea pentru Sârbi, cari luptau cu mare patriotism împotriva politiceii lui Goluchowsky.

»Nici n'au făcut negoț rău acei spriginiti calzi ai guvernului, cari au ajuns cu șiretenia până să belească trei piei de pe vulpe. Au fost adică plățiți de biroul de presă al guvernului prieten, i-a plătit un guvern străin, iar publicul de bună credință i-a mai socotit și drept mari patrioți«, — așa încheie »Az Ujság«.

Cei cu puf pe bot, tac însă.

Ce zgomot drăcesc ar face însă, dacă s'ar dovedi astfel de isprăvi în socoteala presei naționalităților? Cum ar urla după procurori, să înfunde temnița cu »trădătorii mișei«.

Ei însă, cari au pungășit pe contele Nákó, când cu instalarea dela Fiume, ei cari iau mită și dela guvernul unguresc și dela cel sârbesc, sunt — apostolii »nației!«

Halal de așa apostoli.

Acești apostoli vor continua însă multă vreme a face țara de ris. Nu-i cine să-i pună cu botul pe labe, pentru că nici stăpânii lor nu sunt mai aleși.

Dela conferința învățătorilor rom. din protop. Radnei.

Luni în 8/22 Octomvrie, învățători rom. din protopop. Radnei, s'au întrunit în școala conf. din Radna, în conferință de toamnă. Învățătorii, — spre lauda lor fie zis — au participat toți, dovedind o viuă interesare față de toate chestiunile puse în desbatere de biroul despărțământului.

Punctul culminant al desbaterilor l-au format: chestia Congresului învățătoresc. S'au decis: a se face toți pașii pentru ținerea congresului.

La finea ședinței, un membru s'a plâns că, atât din »Tribuna«, cât și dela alți colegi a înțeles că: Veneratul Conzistor a emis în timpul din urmă mai multe circulare de o mare însemnătate pentru școală și învățător. In acele circulare se îndatorează conducerea ofic. par. a comunica învățătorului și comitetului par. cuprinsul acelor. Și tocmai aceasta nu s'au făcut în cele mai multe comune. Fiind trase la îndoială afirmările acestea, s'a făcut probă prin sculare. La invitarea președintelui, că membrii cărora nu ji-s'au comunicat circularele Ven. Conzistor să se scoale, s'au sculat peste 20 de învățători. Apoi s'au sculat acei învățători, cărora li-s'au comunicat atât lor, cât și comitetelor parochiale din acele comune. Și s'au sculat 6 învățători. Avem dară organe parochiale de model la sate. E trist dar e fapt constatat. Toată cinstea și onoarea puținelor excepțiuni. (†)

Și-a pierdut cumpătul.

Cetitorii noștri ne sunt martori, că în afacerea retragerii din partea procurorului a celor trei procese pornite împotriva dlui D. Birăuțiu, redactor la »Pop. Român.« am fost cât se poate de obiectivi. Tot cetitorii ne sunt martori, că dl Birăuțiu, deși nu-l învinuisem, dar' nici măcar nu-l bănuisem, în răspunsul său a fost cât se poate de necumpătat.

Ceea-ce face însă acum, după ce întreaga presă română a osândit purtarea sa, e nu numai lipsă de cumpăt, ci așa se vede, ruperea desăvârșită cu frunzașii politicii naționale și începutul unei lucrări care numai Ungurilor are să placă.

Cu litere mari, pe pagina întregă a foii sale, se îndreaptă către »grănicerii țărani din comitatul Severinului« și-i cheamă pe Duminecă la adunare în Caransebeș, adunare unde d-sa va vorbi despre »moravurile noastre politice«.

Nu putem avea nimic împotriva adunărilor populare când ele se țin pentru a lumina ori încălzi poporul. Cu ce suflet și cu ce țintă cheamă dl Birăuțiu adunarea, se poate vedea din următoarele. D-sa începe:

»Căpăii, cari de ani de zile stau la pândă, întocmai ca hoții ascunși după tufă, se năpustesc asupra mea cu scopul de a mă face imposibil, cu scopul de a mă nimici pentru totdeauna«.

Cheamă deci pe grăniceri să judece ei asupra afacerii, zicând:

»Nu grație cerșesc dela Voi frați grăniceri, că n'am pentruce, ci dreaptă judecată cer! Judecată dreaptă nu după vorbele mincinoase și clevetirile dușmanilor, ci după ascultarea dovezilor, cu cari voi prăbuși toate minciunile lor infame și josnice și voui arată, că acei oameni nici când n'au jertfit pentru Voi, și cari acum jirându-se de adevărați luptători ai poporului vreau să Vă apuce în ghiarele lor«.

Lucrul acesta nu s'a mai întâmplat între Români: o discuție urmată în presă, să fie dusă în adunare populară și un pretins binevoitor al poporului să scrie că numai el este apostolul adevărat, ceilalți nici odată n'au jertfit pentru popor, ci »jirându-se de adevărați luptători ai poporului vreau să vă apuce în ghiarele lor«...

Așa numai foile ungurești au batjocorit pe luptătorii naționali, și dl Birăuțiu atât prin aceste șire cât și prin »judecata« dela Caransebeș vrea să facă, se vede, bucurie obștei ungurești.

Am întreabă apoi: de ce tocmai la Caransebeș, unde tare și mare e dl Burdea, a convocat adunarea? De ce nu vine pela noi ori la Sibiu?

Dar' să mergem mai departe. Pe pagina a doua dl Birăuțiu, căutând să se apere de »păcatul« ce i-se atribue, între alții, vrea să ne strângă și pe noi cu ușa. Întreabă: »Retragerea acuzei contra cărții dlui Russu Șirianu, fără rugămintă s'a făcut?«

Desigur că numai neștiința l'a făcut pe dl Birăuțiu să pună această întrebare. Pentru că acuza contra cărții dlui Russu Șirianu nu s'a retras, ci d-sa a stat înaintea tribunalului de acuză din Oradea-Mare, anul trecut, în 15 Ianuarie, unde s'a apărat și în persoană și l'a apărat și distinsul avocat dr. Iustin Marșieu, iar tribunalul l'a mântuit de sub învinuire, după cum l'a mântuit și Tabla regească, la care procurorul regesc apelase împotriva judecării tribunalului. Decisul acesta poartă Nrul 417/1906 B.

Ne mai întreabă: »Redactorii sunt aceia, pe cari îi băgați D-Voastră în temniță ori Strohmami?«

Obștea cea mare românească de bună seamă că nu ne-ar lua în nume de rău dacă n'am răspunde la această întrebare pe care nici procurorii dela Oradia ori Cluj n'o pun Românilor ajunși la judecată și în temniță. Dar noi nu ne dăm îndărăt nici dela răspunsul cerut în acest chip insolent și de insinuare, ci răspundem: directorul ziarului nostru Russu-Șirianu a suferit 9 luni oșândă și a stat în temnițele dela Sibiu, Cluj și Seghedin (și încă 3 luni în temnița ordinară) nu numai pentru articole scrise de el, ci și pentru alții. Iar ultimele 700 coroane (pentru întreținere în temniță) le-a plătit erariului acum doi ani! Redactorul nostru responsabil Sever Bocu an pe vremea asta a stat și el în temniță.

Dar' înc'odată: nu de asta a fost vorba; nu l'a învinovățit nimeni pentru-că ar fi pus Strohmami, ci de felul cum a căutat să scape de temniță prin căciuliri pela ministru, punându-se sub

aripile dlui Burdia, pe care l'a laudat și la adresa căruia n'a avut un singur cuvânt când a asmuțat guvernul asupra așezămintelor românești!

Pe pagina a treia dl Birăuțiu aduce la cunoștința cititorilor că »comitetul partidului național« l'a »provocat« să »cedeze« (poate să vândă) »Poporul Român« partidului, »pe lângă un preț oarecare«.

Noi știm că bun preț i-s'a imbiat, dar d-sa zice că nu i-a convenit »ofertul«, îndeosebi din motivul că n'a aflat destulă garanță pentru asigurarea existenței tipografiei în viitor...

Așa batjocură nici Ungurii n'au pus pe comitetul național (și clubul parlamentar român) ... Auzi: flamura neamului românesc nu i-a dat destulă garanță dlui Birăuțiu, care, credem: nu va tăgădui că cei din comitet l'au scăpat din câte-va grele încercături!

Credem, că în sfârșit și dl George Pop de Băsești și dr. T. Mihali își vor da acum cuvântul în chestia asta, după ce mai anul trecut declaraseră foaia dlui Birăuțiu drept organ »autorizat«.

Mai rău îl tratează însă dl Birăuțiu pe dl deputat dr. Stefan C. Pop, pe care-l socotește drept »magnificentă« bun de luat peste picior și la adresa căruia termină:

»Cred, că n'aveți lipsă de a Vă căciuli înaintea nici unuia dintre ministri cu atât mai vartos, că prietinel Mag. Voastră, deputatul Kossuthist Müller Károly, pe care l-ați ajutat atât de frumos la mandat, de sigur va interveni cu mai mult succes în cauzele D-Voastră«.

De sigur că dl dr. Stefan C. Pop va da răspunsul convenit, după cum nu-i va rămânea dator nici dl Ioan Moța, pe care-l face »geambaș« (löküpecz) și »agent comercial«, și pe care zice că l-a dat în judecată »cu ziua de ieri«.

Al naibii om dl Birăuțiu: s'a luat la trântă cu toți gazetarii români. De ce nu se mărginește însă la luptă cu pana — ci se duce la Caransebeș, să-și arăte nevinovăția în mijlocul pădurarilor dlui Burdea?

Știri triste din Viena.

— Corespondență particulară a »Tribunei«.

Între pușinii studenți români din Viena nu domnește de loc aceea bunăînțelegere și frăție, ce ar trebui să domnească între fiii aceluiași neam, aruncați de soarte în valurile mării de străini. Cauza acestor simptome întristătoare își are rădăcinile ei în viața socială din nenorocita Bucovina. S'a ivit adecă de-odată cu apariția democrațiilor pe planul politicii bucovinene și o așa numită întrunire academică română »Bucovina«, care profesază principiile, de altfel uzitate numai la studenții germani, adecă scrima cu mensurile obicuinute, bețiile obligate și o purtare arogantă și provocatoare. Nu-i destul, că aceste principii nu au nici o îndreptățire de existență la poporul român, dar ele sunt încă și dăunătoare, ceace poate înțelege ori-și-care om cu minte.

De aceea e și explicabil faptul, că studenții români naționali nu voiau să recunoască o astfel de întrunire, ce se zicea, »română«, dar aveă principii străine de caracterul român.

Și de aici au urmat certe regretabile, voind întrunirea respectivă să-și elupte cu forța brutală recunoașterea dorită. Provocarea la duel a studenților naționali, erau la ordinea zilei, păruiei pe stradă, făceau fală inscenatorilor și neamului întreg, căci, mă rog, întrunirea se numia »română«.

Lipsa de simțământ adevărat românesc îi caracterizează pe »acești« ucenici ai democrațiilor, căci doară unitatea de principii formează o legătură naturală între »măiestru« și »ucenic«.

În timpul din urmă au încetat și aceste manifestări de »viață studentească«.

Dar pe când acasă se face tăcere, în depărtare, între străini, șarpele zarvei iară își arată colții. Există anume între studenții din Viena o fracțiune, care se recrutează dintre foștii membrii ai »Bucevinei« sau aderenți ai ei și aceștia constată cu durere lipsa unei societăți d'alde »Bucovina« aici în Viena. Și de aceea se pun pe lucru, de a schimba fața societății social-literare »România Jună« după placul lor, încercând să introducă scrima cu toate neplăcerile, ce sunt legate de dansa, în sinul acestei societăți.

Idealul ori-cărui student român este, vezi doamne,

să știe mânuă sabia, căci cu aceasta în viața practică, va ajuta neamului său din nevoile celbântuie.

Cine e de altă părere și caută să-și câștige cunoștințe folositoare cât de multe, pentru a le pune mai târziu în serviciul neamului, acela e numit »babă, ce șade după sobă«.

Poftim de mai stă la vorbă cu așa un nărod! Nici nu-ți vine a crede, că a trecut printr'o școală medie, căci de o cultură la el nu-i nici urmă, atacurile și grosolăniile, fiind pentru el un ce, fără de care nu poate trăi.

Persoanele ce nu se împacă cu felul de cugtare al »cavalerilor« acestora, sunt ținta atacurilor celor mai odioase. Provocări la duel, »dubitarea« în cinstea unuia sau altuia, de a stă într'o societate academică, sunt mijloacele lor de luptă. Numai anul trecut a fost ciuntit vice-președintele societății într'un duel de cătră un »cavaler« pentru-că îndeplinise strict o deciziune plenară. Acum fără oare-care motiv au fost provocați trei dintre cei mai pacinici și sirguincioși tineri de acești nemernici — iar finea cine-o mai știe?

E pericol că, dacă se va mai mări numărul »cavalerilor« și dacă studenții români din Viena vor arată aceeași lipsă de interes pentru »România Jună« ca până acum, societatea să-și piardă caracterul ei social-literar și să se prefacă într'o speluncă de bătași, bețivi și aroganți.

Avizăm despre aceasta pe toți Românii adevărați, îndeosebi pe membrii onorari și emeritați ai »României June«.

Verus.

Din România.

Sâmbătă seara, la oarele 9, s'a ținut în sala Ateneului ședința solemnă a »Societății geografice române«, pentru comemorarea jubileului de 40 de Domnie a M. S. Regelui, Președintele și Protectorul acestei societăți.

Ședința s'a ținut sub prezidenția Alteței Sale Regale, Principele Ferdinand.

M. Sa Regele neputând lua parte la ședință, l-s'a adresat din partea societății o telegramă, pe care dl general Manu a cetit-o în aplauzele auditorului.

Iată textul telegramei:

»Societatea geografică română, întrunită în adunarea generală aduce Augustului ei fondator respectuoasele sale asigurări de recunoștință pentru tot interesul ce M. Voastră a arătat pururea acestei instituțiuni ce pe toate căile a-ți ajutat«.

Secretar general Vice-președinte
George Lahovari. general **G. Manu.**

După aceasta s'a citit o telegramă de urare din partea societății ungare de geografie și în urma dlui general Manu a acordat cuvântul conferențiarilor: dl Gr. Tocilescu și Saba Ștefănescu. Cel dintăiu a vorbit despre activitatea societății geografice, și cel al doilea despre structura geografică a terenului Bucureștilor.

Medalie. Cu prilejul monumentului lui Vasilie Alexandri s'a bătut o medalie oficială care pe o parte poartă în relief statuia ce se inaugurează cu inscripția: Lui V. Alexandri 1821-1890 țara recunoscătoare, iar pe verso se află gravat versul dedicat bardului de Carmen Sylva și care sună:

In cupa lui
de aur
El bea numai
lumină

Și semnătura facsimilată Elisaveta, Iași, anul Iubililar 1906.

Luni, la ora 9 și jumătate s'a decis la Ateneu congresul absolvenților școalelor de agricultură. Au vorbit: dl Aurelian, președintele congresului, și dl S. P. Radian. Congresiștii au trimis o telegramă de felicitare regelui.

Dela Academie. Academia română a ținut Vineri ședință la orele 2 și jum. d. a., cu care prilej dl profesor universitar A. D. Xenopol a făcut o comunicare cu privire la congresul de sociologie din Londra în raport cu introducerea instrucției militare în școli. Dsa începe prin a stabili că există un raport rațional între direcțiunile aceluși congres cu privire la chestiunea păcii și militarizarea școalelor noastre. În acel congres, 18 membrii congresiști au pledat în fa-

voră păcii, declarând război războiului și afirmând că războiul este o barbarie a neamului omenesc și că orice instituție de conservare a acestui flagel, e barbară. Ori spune dl Xenopol, aceasta ar însemna că organizația militaristă a școlilor noastre e o barbarie. Dl Xenopol mai spune că toți congresiștii raportori au fost viu aplaudați de asistență și că dsa a fost singurul care a susținut războiul ceace a făcut ca aplauzele publicului să fie după expresia dsale, înăbușite. Dacă ne luăm după utopiile socialiste, atunci aruncăm anatema războiului, dar dacă reflectăm serios, războiul e un rău necesar ca șiuciderea vitelor pentru hrană, ca și suprimarea câinilor vagabonzi pentru a feri societatea de mușcăturile turbărei.

Făcând bilanțul războaelor, dl A. D. Xenopol, reprezentantul României la congresul de sociologie din Londra, stabilește că ele au adus omenirii mai mult bine de cât rău și deci nu sunt o calamitate a omenirii, de oarece stimulează în om altruismul, spune dumniasa, căci fără războae viața s'ar risipi într'o continuă petrecere fără rost.

Ședința s'a încheiat la orele 3 jum.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 2 Noemvrie 1906.

— **Pentru agitație.** Impotriva dlui Lazar Opreanu, învățător în frunțașă comună Zarand, procuratura a pornit proces pentru — agitație. La alegerea din Chișineu, procuratura zice că dl Opreanu a îndemnat pe Români să tragă jos de pe cai pe — husari. Pertractarea de punere sub acuză va fi Sâmbătă. Dl învățător va fi apărat de dr. Romul Veliciu, candidat de avocat.

— **Purtarea tricolorului.** Dl avocat Dr. Z. Chirtop face în »Libertatea destăinuirea, că o hotărâre a ministrului a declarat purtarea tricolorului permisă, fapt care nu formează transgresiune, deci nu se poate pedepsi, cum a făcut acum de curând de repetate ori pretorele dela Ilia. Ar fi bine să se știe numărul și anul acelei hotărâri, ca să se poată provoca la el cei ce sunt jigniți în libertatea lor personală.

— **Greva băieților de școală.** Greva, ce s'a pornit în Polonia, ca în școli să se propună în limba polonă și nu în cea nemțească, ia dimensiuni tot mai mari. După informațiile din urmă mai mult decât șese mii de copii sunt în grevă. În Vagoro au aprins școala și învățătorul cu învățăceii abea au scăpat din înaintea primejdiei.

— **Mare bucurie!** Ziarele ungurești aduc cu mare bucurie vestea, că avocatul dr. Ștefan Rozvány împodobindu-și Duminecă casa cu tricolori românești, a fost pedepsit la 15 zile închisoare și la 200 coroane amendă.

Când vor înceta stările asiatice din Ilia ?

— **Dinamită în școală.** Se comunică din Pilisszántó, o comună între Slovaci, că la 28 c. în noaptea serbării lui Rákóczy, la școala de stat împodobită cu steaguri ungurești, s'a întâmplat o explozie de dinamită. Bomba a fost așa de puternică încât deși a explodat în curte la o distanță de cinci metri de școală, a spart toate geamurile și a trântit pe cei din casă la pământ. Ziarele ungurești dau drept cauză a atentatului ura împotriva maghiarizării, învățătorul fiind un recunoscut șovinist.

— **Sinucidere cu tunul.** Un tânăr american cu numele Gifford s'a sfârșit viața în un mod, cum nu s'a mai întâmplat cu alții. Murindu-i tatăl său, i-a rămas moștenire o avere mare. Dar fiind că în viața lui n'a fost obicinuit cu lucrul, și nici nu s'a trudit să învețe, cum să facă agoni-seala cu averea, s'a hotărît să-și sfârșească viața. În curtea lor era un tun ce-l întrebuințase la serbători mari. S'a pus înaintea lui, l-a umplut și i-a dat foc. Tunul s'a descărcat, rupându-l în bucăți.

— **Focul din Glogovaț.** Mercuri la 10 ore, când plecaseră pompierii arădani, venise știrea că ard 30 case în Glogovaț. »Függetlenség» a și vestit aceasta într'o ediție separată. Pe la orele 12 a venit știrea că ard o sută case. După amiazi, la orele 2, când au plecat la fața locului dnii Russu Șirianu și Sever Bocu, credeau că o să găsească jumătate sat ars. Când colo n'au ars decât 10 case, însă cu numeroase dependente și mai ales multe jirezi de paie și pleavă, după-cum au ars și gardurile și grămezile mari de gunoaie, pomi etc. Focul se întinsese în trei uliți — d'a curmezișul — și fiind și casele arse mari, acoperite cu paie, era un foc grozav. Noroc că regimentul din cetatea Aradului tocmai făcea exerciții în apropierea satului și alergând în ajutor, a luptat cu multă hărnicie pentru a împiedecă lăfșirea focului.

Focul a început — nu se știe cum — dela casa lui Anton Putz, care e dus în America și acasă era numai soția lui și trei copii mici. Pa-gubele sunt mari, căci afară de case, grajduri, cotețe etc., au ars multe grâne. Casele au fost însă asigurate.

— **Profețiile unui falsificator de bani.** În Londra a fost pedepsit zilele trecute la 15 ani de temniță renumitul falsificator de bani, polonul Schapira Nachem. Sub decursul pertractării a făcut declarații foarte ciudate.

— Dacă mă osândiți, se va întâmpla neașteptat și surprinzător!

Apoi a făcut lămuriri despre cele zise.

— În viață am fost osândit de trei ori. După fiecare osândă ce mi s'a dat, a fost asasinat un cap încoronat, sau s'a întâmplat și altă nenorocire cu persoane sus puse. Sunt convins că și acum se va întâmpla așa.

— **Din Cluj.** Fiind terminată repararea bisericeii istorice a Românilor uniți din Cluj, sfințirea ei s'a săvârșit Duminecă în 28 Oct. n. La sfințire, respective binecuvântare, a asistat un public mare și numeros, pentru a cărui primire biserică s'a dovedit cu mult prea mică.

Actul sfințirii, săvârșit de dl dr. E. Daianu, protopopul Clujului, asistat de cei doi capelani: dr. I. Florian și E. P. Păcurariu, s'a început la orele 9 3/4 cu sfințirea apei.

Întreaga ceremonie a fost mult ridicată prin faptul, că cu acest prilej corul bisericesc al tinerimei române universitare, reînființat și instruit în curs de 8 zile din partea tinărului I. Cl. Iuga, cand. de adv. a cântat întreaga liturgia lui G. Dima, până la priceasnă.

Atât producțiunea corului și mai cu samă cântecul solo al dlui V. Dămian, stud. în drept, — care afară de solo dela »Carii pe Cherovimii» a mai cântat și alte 2 prea frumoase cântări bis: »Cuvine-se cu adevărat» și priceasna »Ochiul inimii mele», — au produs o adâncă impresiune asupra credincioșilor din biserică.

Corul bisericesc din Cluj a câștigat în persoana dlui V. Dămian, o puternică forță. (De altfel dl Dămian e binecunoscut aproape în toate părțile, și frumoasa dsale voce de bass a fost admirată și de publicul bucureștean când cu reprezentarea operii »Moș Ciocârlan», în care domnul Dămian a avut rolul primarului).

— **Dar.** Dl Niță Popescu, ales preot în Toracul-mare — pentru răscumpărarea anunțurilor de logodnă a dăruit 10 coroane fondului teologic-pedagogic din Arad.

— **O pedeapsă curioasă.** Acum cât-va timp poliția a dat afară din sala de concert »Chevillard» din Paris, pe mai multe persoane fiindcă au întrerupt aplauzele prin strigăte și fluerături.

La a doua reprezentație, seara următoare, deși aceștia luaseră bilete, antreprenorul i-a dat afară. Infuriați, s'au unit și au dat în judecată pe antreprenor, făcându-i proces...

Procesul s'a judecat și după jurisprudența franceză cine credeți că a avut dreptate?

Chevillard a pierdut procesul; și nu numai atât, dar a fost condamnat la restituirea sumei de concert, plus 30 de franci despăgubiri.

Pierderea procesului s'a bazat pe cele zise de primul procuror.

Directorul sau impresarul unui teatru ori sală de concert, nu poate interzice intrarea acelor persoane cari îi sunt antipatice.

— **Facultatea de medicină la Salonic.** Turcii au de gând să înființeze acolo o facultate de medicină, întreținută din veniturile primăriei.

Spe acest sfârșit s'a și numit o comisiune, care să facă raportul cuvenit.

Până acuma Turcii au două facultăți de medicină (una civilă și una militară) la Constantinopol.

Mai este o facultate de medicină franceză și americană la Beirut din Anatolia.

— **Convocare.** Membrii Reuniunii Învățătorilor români dela școalele pop. conf. ort. rom. din protopop. Arădane I-VII precum și toți sprijinitorii *învățământului* pop. sunt poțitiți a lua parte la proxima ședință ce se va ținea Joi la 26 Oct. 8 Nov. 1906, în comuna Seleuș-Cighe-rel la școala înv. H. Șandor. Julia Dirlea, m. p. notar. Pavel Dirlea m. p. president.

— **Moartea lui Dzierzon.** În orașul *Krentz-burg* din Silezia-prusiană a murit în vârsta de 96 ani, un om însemnat, care și-a câștigat, prin o invenție, titlu la nemurire. Este nonogenarul preot dr. Ioan *Dzierzon*, părintele albinăritului, cunoscut în lumea întreagă prin invenția sistemului său de coșnițe, ce-i poartă numele. Acolo unde s'ocupă cu cultura albinelor este pomenit cu recunoștință numele lui. Bătrânul cu fața senină, înainte cu mulți ani a fost și în Arad, ținând o conferință despre albinărit.

— **Nou avocat român,** Dr. Valer Gaitia, avocat, anunță că și-a deschis cancelaria avocațială în Buziaș, casa lui Carol Hoffmann.

— **Buffalo-Bill a dispărut.** Ziarul »Sun» din New-York a primit din Wyoming știrea, că renumitul circ a lui Buffalo Bill, care în vara trecută a dat reprezentații și pe la noi, trecând prin munții Bighorn a fost cuprins de un viscol de zăpadă, și de atunci nime nu-i mai dă de urmă.

— **Regele Alfons contra duelului.** Liga spaniolă contra duelului a secerat un mare succes. Regele Alfons a primit a fi president de onoare la această Ligă.

— **Sară de cunoștință la »România-Jună»,** societatea tinerimii universitare din Viena a fost convocată pe ieri de președintele *Horia P. Petrescu* și secr. *I. Teliman*.

— **Căpitanul din Köpenick — bolnav.** Știri din Berlin aduc vestea, că viteazul căpitan din Köpenick e bolnav. Arestul preventiv l'a îmbolnăvit. Se plânge de bătrânețe, căci altă dată nici că simțea greul acestui fel de viață. Pe lângă toată boala sa, el nu cedează nimic din fasiunile sale. După aceste fasiuni, el n'a înșelat pe nimeni, el a dat ordin în uniformă militară și i-a cerut socoteala unui casier fără griji. Că dânsul a dat ordin, asta nu poate fi crimă. Că s'a supus cineva acestui ordin, — e o nebunie — a zis stărnind colosală ilaritate între cei de față.

Odată după un astfel de interogator transportat fiind în celulă, și-a lovit capul cu mândrie exclamând:

CSUTAK KAROLY és FIA

primul institut de înmormântare

ARAD, piața SZABADSÁG nr. 20,

o o o o (palatul contelui Nádasdy). o o o o

o o o o Telefon 37, serviciu de noapte (la locuință): 339.

Cunune pentru posminte și pantlici pentru cunune pentru ziua morților și pentru ori-care altă ocazie, cu inscripții în ori-ce fel de execuție, recomandăm împodobirea și iluminarea criptelor după cheltuiala ce o vreți.

SIGRIE de LEMN și METAL

și obiecte de aranjament de tot soiul.

Imprumutam decorățiuni, catafalce, dric funebru în ori-ce alte obiecte necesare la o înmormântare.

Spriugul marelui public • Csutak Károly és fia. il cer cu profundă simță

INMORMÂNTĂRI

cu pietate religioasă, pe lângă supraveghierea noastră personală, în toate prețurile, cu frumoase decorări de dolio, în mod corăspunzător.

Exhumare și transport de cadavru în toate părțile necunoscând nici piedici, nici distanță.

— *Mai sunt aici și alte planuri. Mai mari, mai frumoase ca cel din Köpenick!*

A spus, de câte ori a fost pedepsit și pentru cari fapte. Intăia pedeapsă a căpătat-o în vârstă de 18 ani, pentru falsificarea unui recepis postal. După aceea a făcut o znoavă mai mare. Un furt cu spargere la casieria orașului Monarowitz. Pentru asta a stat 15 ani în temniță. Au urmat apoi o sumedenie de isprăvuri mai mari ori mai mici, cari l'au ținut în permanentă în temniță. După spusele sale însă nici odată nu s'a simțit așa de rău ca astă dată.

— **Superintendent al Sașilor**, în locul bătrânului Müller, retras la pensie, a fost ales Fr. Teutsch, până acum pastor al bisericii săsești din Sibiiu, bărbat în floarea vârstei și cu mare învățătură. El e fiul fostului și celebrului superintendent Teutsch, căruia Sașii i-au ridicat în Sibiiu statuie. Alegerea s'a făcut Miercuri.

— **O declarație.** Primim spre publicare următoarele:

Arad, 1906 la 1 Noemvrie.

Onorată Redacțiune!

Di D. Birăuțiu, redactor la »Poporul Român«, în numărul 133 al acelui ziar îmi adresează formă de epistolă deschisă.

N'am nici voe, nici plăcere a mă dimite în polemii cu dl Birăuțiu, și de aceea nici nu reflectez la cele scrise de d-sa. Un om, care se crede atât de sus, cum o face dl Birăuțiu, și altcum n'ar primii sfaturile unui deputat fără influință în cercurile mai înalte, iar ce mă privește pe mine, prea cred, că lumea românească nu pretinde, ca să mă apăr față de expectările d-sale.

Cu deosebită stimă:

Dr. Stefan C Pop, deputat dietal.

— **80.000 morți de oftică.** Reuniunea maghiară de igienă între alte comunicări ale sale, face cunoscut că după rapoartele oficiale s'a aflat că în anul trecut au murit de oftică în Ungaria nu mai puțin ca 77.923 persoane. Se poate lua însă ca sigur că au murit 80.000, deoarece ce nu toți cei morți în oftică sunt înștiințați la oficiile respective.

Primejdia este însă că cei morți de oftică de regulă lasă în urma lor adesea o casă întreagă de oameni molipsiți de această boală. Și de cele mai multe ori mor și rămân ofticați oameni din popor, brațele muncitoare ale țării.

— **Un an trist.** La 31 Octomvrie s'a împlinit anul de când Țarul a dat manifestul privitor la libertăți și parlamentarism. D'atunci în Rusia s'a împrăștiat Duma și s'au pornit spre Siberia mii de inși. Au fost omorâți, în diferitele încăierări, 22.721 cetățeni; împușcați și spânzurați 1523, au fost osândiți la 7838 ani muncă silnică 851 inși; au fost confiscate 523 jurnale și 647 ziariști au fost dați în judecată.

— **Maramurășenii la expoziție.** Ziarele din București aduc știrea, că o mulțime de Români din Maramurăș au sosit la expoziție. Intre ei fruntașii dr. Ioan Mihali, avocat, B. Jurca, mare proprietar, Titu Budu, vicar, și alții. Ne bucurăm de asta, și credem că cele văzute o să inspire pe frații din Maramurăș și o să-i facă a se reține de la fapte ca cele săvârșite de dl Budu, care a participat și la sărbarea rákóczistă, dela care sărbare a plecat, se vede, d'a dreptul la București.

— **Urmașul căpitanului dela Köpenick.** Pilda dată de Voigt, căpitanul dela Köpenick deja a fost pusă în aplicare și de alt hoț. Din Brodul nemțesc se vestește, că poliția a deținut pentru furt pe vagabundul Lang. Lang a spus că este controlorul prim din ministerul de finanțe, s'a venit să facă control în fabricile de tutun din jur. În mai multe locuri a constatat neregularități și pe fabricanți i-a pedepsit cu amende în bani ce a trebuit să le plătească la moment. În comuna Klein-Hutta s'a purtat însă atât de îndrăzneț, când judele l'a provocat să se legitimizeze, încât, pentru aceasta l'a pedepsit la patruzeci coroane, ce bietul jude a trebuit să le plătească la moment.

— **Vindecarea cancerului.** Din Paris vine știrea, că profesorul dr. Poirier a descoperit leucul cancerului (rac). După încercările făcute, indeosebi cancerul la limbă îl știe cu siguranță vindeca. Numitul profesor a ținut o conferință despre descoperirea sa și baronul Heinrich Rothschild, care e și el doctor, a dat îndată 100.000 franci pentru un sanatoriu pe seama celor bolnavi de cancer.

— **Sirocco** se numește vântul care bântue adesea țărmurii Dalmației. După cum se scrie de vre-o trei zile (d'atunci e vânt și pe la noi) Sirocco bântue cu mare furie și face pagube prin grădinile satelor și orașelor de pe țărmul mării Adriatice. »Brindisi«, vaporul italian, a fost lovit de stâncă lângă Meglina, încât nu se știe dacă-l vor scăpa, iar la Zelenica Sirocco a răsturnat 4 vagoane.

— **Antidol** este medicamentul cel mai bun contra durerii de cap, migrenă, trocnă. Pentru efectul admirabil a fost premiat la expoziția de igienă din Paris, Londra, Berlin și Bruxela cu medalia de argint. Medicamentul nu trebuie beat, ci pe palmă pus și sorbit. O sticlă de Antidol costă 120 cor. Se capătă în toate farmaciile și în laboratorul chimic a lui Vilmos B. Dobrișin.

— **Convocare.** Basați pe dispozițiunea para-grafului 6 din regulamentul afacerilor interne și conform dispozițiilor luate în conferința trecută, convocăm membrii despărțământului și pe toți binevoitorii și spriginitorii lor la 1 conferință din anul curent în comuna Semic pe 25 Oct. (7 Noemvrie) a. c.

Programul:

1. La 8 ore a. m. participare la chemarea Duhului sfânt în biserica par. din loc. 2. Participarea la prelegerea ordinară în școală condusă de inv. Grigoriu Roșu 3. Deschiderea conferinței. 4. Raportul prezidentului, cassarului și bibliotecarului. 5. Constatarea prezențelor. 6. Citirea disertațiilor oficiale de către învățătorul Savu Bugar și Efrem Moldovan. 7. »Desemnul« proiect de propunere de Iosif Moldovan. 8. Esecutarea concluzelor adunării generale. 9. »Decadența și înaintarea neamurilor« de Ioan Vancu. 10. Reflexiuni asupra prelegerii ascultate. 11. Cântarea și gimnastica, prelegere de Ioan Vancu. 12. Propuneri și interpelări. 13. Fixarea timpului și locului pentru conferința proximă. 14. Esmiterea comisiunii autenticătoare și încheierea conferinței.

NB. Învățătorii vor fi așteptați la gara din Pecica de trăsuri din Semic Marți în 6 Nov. (24 Oct.) la 3 ore.

Arad, la 13/26 Octomvrie 1906.

Ioan Vancu, președ. Nicolae Cristea, notar.

— **»Viața Românească«**, nrul 8 a apărut cu următorul sumar: Mihail Sadoveanu, Mariana Vidrașcu (roman). Cornelia din Moldova, (versuri). G. Bogdan-Duică, scrisori de Grigorie Alexandrescu (urmare). I. Agârbiceanu, în luptă (nuvelă). G. Ibrăileanu, Probleme literare (urmare). Dr. P. Bogdan, Seoria vlectronică a materiei. C. Morariu și prof. I. Cav. de Cuparencu,

Viața românească în Bucovina. Părți din Istoria Românilor bucovineni. Problema răzășească. Russu Șirianu, Poitica noastră memorandum P. Nicanor & Co., Miscellanea.

— **Cutremur de pământ în Sicilia.** De Palermo se vestește, că acolo de săptămâni la trei pământul e în mișcare lină. Locuitorii se spăimântăți părăsesc orașul.

— **Alegerea de primar**, făcută anul trecut în Micalaca (lângă Arad) se știe: fusese o băjocură a legilor, de dragul lui Kozma György, omul »domnilor«. Cealaltă partidă, a poporului, a și apelat alegerea, într'astea Kozma a demisionat, spre marea mirare a tuturora. Numai acum se descopere însă adevăratul motiv al demisionării. Vicleanul Kozma n'a vrut să aștepte până îl vor da afară. Domnii, prietenii ai săi, aflaseră, că înalta Curte administrativă a nimicit alegerea, iar spus deci să demisioneze.

E curios lucru: nimicirea alegerii s'a întâmplat încă în Iulie, și totuși ea numai acum se aduce la cunoștința satului, care de altfel a ales primar (birău) încă astă-vară pe Sava Huț.

Știri dela Expoziție.

Din părțile Bistriței și Năsăudului o grupă de 40 de inși a sosit în București, sub conducerea avocatului Dr. Victor Onișor.

Felurime.

Cât timp se cere pentru mistuire. Doctorul Beaumont a stabilit pentru cele mai de căpetenie alimente, următoarea scară mijlocie, cu privire la timpul cât se cere pentru mistuire:

Picioare de porc	1	ceas.
Pește și friptură de vânat	1 1/2	»
Pâine sau lapte	2	»
Carne de porc sau găscă	2 1/2	»
Carne de vită (friptă)	3	»
Carne de porc (friptă)	3 1/4	»
Pâine uscată	3 3/4	»
Carne de vită (feartă)	4	»
Friptură de vițel	4	»
Friptură de oaie	4 1/2	»
Ouă fierte, moi	4 1/2	»
Ouă fierte, vârtoase	5	»
Carne de vițel (sărată)	5 1/2	»
Carne de porc (sărată)	6	»

Concert, petreceri.

— **Invitare.** Învățătorimea rom. ort. din tractul Boroșineu arangiază la 26 Octomvrie (8 Noemvrie) cu ocaziunea conferinței în favorul fondului de editare al org. Reuniunii o piesă teatrală împreună cu petrecere în școala G. Șandor inv. în Seleuș-Cighereț, la care invitați cu toată stima. Inceputul la 8 ore seara. Preț de intrare de persoană 1 cor. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se vor cvita publice. Programa: I. Alb sau Roșu, comedie într'un act de I. Vulcan. Persoanele: J. Alexandrescu adv. bătr. dl G. Șandor, Elena, soția sa, dna E. Vlădica, Clementina fiica lor, dșoara E. Zaslo. O Doamnă, dna C. Butariu, J. Alexandrescu adv. tinăr, dl T. Sirca, Teofil matematic, dl V. Vlădica. II. »Rugămintea din urmă«, poezie de G. Coșbuc, declamată de dl Pavel Dirlea. La fine urmează dans. Muzică bună. NB. La trenul de dimineața, gara Seleuș, și la trenul de seara vor fi trăsuri la dispoziție.

DOINE POPORALE

(Cul. de S. R. Oprean, Roina.)

Pe drumul Brașovului
Merg până leului.
Da nu-i pana leului,

ZIEGLER AGOSTON,
(proprietarul firmei ZIEGLER FERENCZ),
bandajist academic, furnisorul curții regale, atelier de instrumente medicale-chirurgicale **UJVIDEK.**

Pregătesc tot felul de instrumente medicale și de chirurg, mâni, picioare artificiale, preparate ortopedice, corsete, clistire, irigatore, injectoare pentru organele sexuale femeiești; cearșafuri de pat de gumă pentru copii și lăuze, perini cu aer comprimat, oale de noapte pentru bolnavi, mașini electrice, în sfârșit tot de ce au trebuință bolnavii, medicii, moașele, friseurii să capătă la mine cu prețurile cele mai ieftine.

La dorință trimitem prețuri curente franco și gratis.

Că-i fata birăului
Cu cunună de mătăsă.
Rupă-i-se cununa,
Cum îmi rupe inima,
Ea mi-o rupe, ea mi-o leagă
Cu-n fir de mătăsă neagră.

Măi bădiță, bădișor,
Ajună-te al meu dor.
Nu te-ajungă pe durmit,
Numai tot pe drum umblând.
Boii tăi te pătimească
Nime nu te mai iubească;
Măna stângă și-se frângă,
Dreapta să se rupă'n două
Și picioarele-amândouă.
Patru boi ca și păunii
Să îți mănci cu doftorii.
Două sute bani în pungă
Pe leacuri să nu-țiajungă!

Mă mână mama la vie,
Să 'mi iau o penuță mie.
Mă uitai prin vie 'n jos,
Văd pe badea cel frumos.
Nu știu Doamne ce i-ași da?
Și i-ași da pită cu mere!
El ceru buzele mele.
— Buzele mi's măsurate
Cu cântarul de bucate,
Cu cântarul cel micuț
Pe samă la 'l meu drăguț,
Cu cântarul cel mai mare
Pe sama cui mi-le are,
Cu cântarul satului
Pe sama bărbatului.

Zi bade cu fluera
Că n'are cine jucă,
Că fetele-s supărate
Că ele nu-s măritate.
Uiu-iu picior de lup,
Fugi din cale să me duc
Cu căruța raiului,
Cu caii împăratului.
— Haida mamă de mă vezi,
Că noi mem în haine verzi!
Hainele se scuturară,
Fetele-ți se măritară.

Vântul bate, iarba pică,
Dorul mândrei rău mă strică,
Vântul bate, iarba clăte,
Dorul mândrei mă prăpăde.

Mână bade boii bine,
Nu țineă ochii la mine,
Ochii tăi 's ochișei,
Și mână boișii mei,
Gura ta e ochișea,
Și mână vacuța mea.

Cucuruz de pe deluț,
Sămănat de-al meu bădiuț,
Bădiuțu e dus cătană,
Cucuruz 'i pun pomână.

DRAGOSTEA.

— Baladă populară. —

— Maică, măiculeana mea,
Dă tu la nevasta mea
O cojiță de țipău,
Să uite de dorul meu.
Și tu maică, așa făcuși:
Coajă arsă îi dăduși,
De mânuță o luași,
In temniță o băgași,
Cu lăcăt o incuiași.

— Rupe Doamne, dealurile
Să vie cătanele:
Să vie ș'al meu bădiță,
Să mă scoată din temniță.
Nici cu vorba nu găta
Și cătana fu acoloa,

— Maică, măiculeana mea,
Hai arată-mi nevasta!
— Dragul mamii, fiu de domn,
De când tu ai cătănit,
Multe rele au venit,
Nevăstuța și-a murit.

— Maică, măiculeana mea,
Hai arată-mi crucița!
— Dragul meu fecior de domn,
De când tu ai cătănit,
Multe ploii mari au venit
Și crucea a putrezit.

— Maică, măiculeana mea,
Hai arată-mi mormântul,
Să-mi mai stâmpăr sufletul.
— Dragul meu fecior de domn,
De când tu ai cătănit,
Multe vicoli au venit
Și mormântul a nverzit.
— Maică, măiculița mea!
Vin' arată-mi sulița
Să-mi mai stâmpăr inima,
— Dragul meu fecior de domn,
De când tu ai cătănit,
Multe ploii au mai venit
Și sulița a nfrunzit.

Atunci el se mânia
Și săcurea o luă,
Ușa 'n patru o crepă,
Nevăstuța ș'o luă,
Maicei astfel cuvântă:
— Pagubă'i că'mi ești măicuță,
Că te-aș prinde de chicuță
Și te-aș duce o lecuță,
Ca să 'nveți dacă nu ai ști.
Ce însemnează a iubi!?

Auzită în Rovina: D S. R. Oprean.

Poșta Redacției.

N. Popa, preot Foeni. D-Tale poate să nu-ți placă »politica intrasigentă«, poți să faci politică oportunistă ori guvernamentală: asta nu te poate scuti însă dela plata abonamentului pe câtă vreme și-a mers ziarul.

Carolina Bercia, Oravița. In n-rul viitor.
D. Misarăs, Șeitin. Cei anunțați au plecat în grupuri. Faceți și dvoastră așa. Pentru a vi-se face înlesniri $\frac{3}{4}$ scăzământ pe calea ferată și locuință) să vă adresați dlui dr. C. Istrati, comisar al Expoziției, București.

T. Văsiadi, Târnava. Indată ce va fi loc.

Poșta Administrației.

G. M. Avrig. Adresându-te dlui comisar al Expoziției dr. C. Istrati, veți primi favorul de 75% reducere, în cazul cel mai rău $\frac{1}{2}$ preț, iar în București intrare în expoziție și locuință gratis.

M. Baldovină, Dolova. Cu profesorul M. noi n'avem nici o legătură. Regretăm și noi că astfel s'a purtat față de dta, care l'ai scos din belea. Cordiale salutări.

Nicolae Corb, Bokszeg. Da, trimite-ne.

Dimitrie Matei, inv. Olcea Am primi 10 cor. pe il sem. 1906.

Economie.

Arad, 2 Nov. 1906.

Târg de galițe în Arad, se va ține la 7 și 8 Noembrie st. n. Peste o mie de galițe, de diferite soiuri nobile, sunt anunțate de către participanți.

Târgul acesta merită deosebită atențiune a tuturor economilor nostri, cari și-ar putea crea o resursă de venit, îmbunătățind soiurile rele de galițe ce se cresc în economiile noastre dela țară.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 29 Octomvrie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1907 (100-clgr.) 7.45 — 7.46
Secară pe 1907. 6.64 — 6.65
Orz pe 1907. 7.06 — 7.07
Cucuruz pe 1907 5.19 — 5.20

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1907 7.46 — 7.47
Secară pe Aprilie 1907. 6.59 — 6.60
Orz pe 1907 7.09 — 7.10
Cucuruz pe 1907 5.18 — 5.19

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 kgr. Cor. 12.00—12.20
„ 79—100 „ „ „ „ „ „

Secară: 100 „	10.80—10.90
Orz: 100 „	10.80—10.90
Ovăs mercantil 100 klg.	11.40—11.50
Ovăs cernut 100 klg.	11.70—11.80
Cucuruz nou 100 „	12.30—12.40
„ vechiu 100 klg.	—

Redactor responsabil: **Sever Bocu.**
Editor proprietar: **George Nichin.**

Concurs

Direcțiunea institutului de credit și economii »Grănițerul« din *H.-Dobra* publică concurs pentru un post de practicant dotat cu 720 cor. salar anual.

Se recere: absolvarea unei școli comerciale, să cunoască în scris și vorbire limba română, maghiară și germană. Cel ce va avea și praxă de bancă va fi preferit și va primi deja la început 840 cor. salar anual.

Reflectanții au să-și înainteze cererile instruite cu documentele necesare direcțiunei institutului până cel mult în 15 Nov. st. n. *H.-Dobra*, la 27 Oct. 1906.

1—2

Direcțiunea.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«

Românii din Bosnia și Hertegovina în trecut și prezent.

Comunicări făcute »Academiei Române« în ședința din 19 Noembrie 1904. Adăugate și întregite de *Isidor Ieșan.*

Se poate căpăta cu prețul de 1 C. 50 f.

Plus 10 fileri porto.

DE UNDE SE CUMPERE FIE-CARE ROMÂN?

Hotărât, că numai dela comerciant român! Un comerciant român avem în Arad:

Cornel Santo

in a cărui speçerie la „COȘNIȚA CU ALBINE“

din strada Deák Ferencz nrul 23

se pot căpăta articoli proaspeți de tot soiul. Poate servi cu cafea de cea mai bună calitate, de 2 soiuri. ZAHAR, RUM de CUBA și JAMAICA, diferite soiuri de ceai, toate acele pe lângă un serviciu prompt se pot căpăta pe lângă cele mai favorabile prețuri. Tot asemenea petrolul veritabil de America. — Despre adevăritatea acelor sus zise, se poate convinge fie-cine deja la o cumpărare cât de mai mică, deci cu stimă cere sprijinul Românilor
Cornel Santo.

©. 1906.

6228—1906. kigsz.

Árverési hirdetés.

Alulírott községi előljároság részéről — Lippa község képviselőtestületének folyó évi 188 906. kgy. számú határozata folytán ezennel közhírré tétetik, hogy Lippa nagy-község tulajdonát képező „József Főherczeg“ czimű szálloda, Lippa község tanács-termében folyó 1906 évi november hó 26-án délelőtt 9 órakor tartandó árverésen 1907 évi július hó 1-étől számítandó 6 (hat) egymásután következő évre bérbe adadni fog.

Kikiáltási ár — az eddigi bérleti összeg, vagyis 7308 kor., azaz: hétezerháromszáonyolcz korona.

Az árverési feltételek Lippa község-házánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Lippa, 1906. október hó 30-án.

Szávits György, Mindl József, jegyző. (P. H.) bíró.

Calendarul diecezan

pe anul
comun
1907.

In editura tipografiei
diecezane gr.-or. ro-
mâne a Aradului a
apărut „Galen-
darul diece-
zan“ pe 1907

Se poate procura atât dela administrația tipografiei diecezane (Strada Batthyányi nr. 2), cât și dela librării cu
cu prețul de 40 fileri (20 cr.).

Se estinde pe 15 coale de tipar garmond și cuprinde afară de partea calendaristică, calendar economic, șematismul mitropoliei gr.-or. române în general și al diecezei Aradului în special, cronologia pe anul 1907, sărbători și aite zile schimbăcioase, posturile, anotimpurile, întunecimile etc. Genealogia caselor domnitoare, târgurile din Ungaria după datele mai nouă, instrucțiuni postale și telegrafice etc., iar în partea literară :

A luă lumea 'n cap, de George Coșbuc. *De de mult*, de marele poet Octavian Goga. *Două iubiri* de eminentul nostru prozător I. Agârbiceanu. *Sărbătoare*, de Maria Cioban. *Tot pașul omului să fie cumpenit*, de zelosul nostru învățător I. Groșorean. *De mult și în sat la noi*, de Gh. din Moldova. *Povestiri* de Diaconul. *Păstorii și Plugarii*, de Vasile Alexandri. *Biserica catedrală din Sibiu*, de Gh. Tulbure. *Doine dela Vașcău* (Bihor), de Vasile Sala. *Fiul cel pierdut*, de Iosif Stanca. *Insoțirile economice*, de Dr. P. Cioban. *Sentințe, glume și anecdote. Clișee din viața noastră bisericască.*

Il recomandăm cu multă căldură tuturor oamenilor cu carte, căci în calendarul aceste pe lângă preț de 40 fileri, afli o carte de lectură prețioasă și plăcută și un îndreptar sigur în afacerile administrative ale bisericii și școlii noastre.

Cei ce primesc spre desfacere în comisiune mai multe exemplare și le solvesc la timpul indicat, primesc pe lângă spedarea francată ca rabat 20% dela prețul calendarelor, de asemenea an de an și un

Calendar de părete

după ambele stiluri cu scala timbrelor, care e absolut indispensabil pentru oficiile noastre bisericesti-școlare și poate fi un document de părete în casa fiecărui creștin.

Iată ce scrie un comerciant primind calendarul diecezan: »Primind calendarele comandate, cu plăcere Vă comunit, că din toate calendarele românești ce apar în țară, al Dv. e mai vast, mai bine executat și numai cu prețul de 40 fil.»

Expositură în Toracul-mic.

Filiată în Buziaș.

„TIMIȘIANA“

institut de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. : : : Depuneri : : Cor. 2.000.000.
Capital de fond Cor. 560.000. Fond de rezervă Cor. 150.000.

Primește depuneri spre fructificare și dă deponenților 4¹/₂ %, după depuneri peste 20000 cor. cu abdicere de 90 zile 5% interese netto. Darea de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plătesc fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face pe cale postală. și se expediază franco.

Escomptează cambii cu 6%—8% interese.

Tot asemenea, acordă credite hipotecare precum și amortizaționale în modul cel mai culant.

Direcțiunea institutului.

Asigurări contra focului: case,
bucate, mobile, vestimente, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCE. GENERALE DE A-
SIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primesce oferte pentru asigurări din comitatele:
Arad, Bichiz, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș
și *Torontal*, — și le efeptuește pe lângă cele mai
favorabile condițiuni :

1. In ramul vieții: capitale cu termen flos, rente,
zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori,
pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din
urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua
morții întemplate;

2. In ramul focului: olădrit de tot felul, mobile,
mărfuri, produse de câmp ș. a.;

3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine,
recoltate ș. a. prin spargere;

4. Contra grindinei: grân, seacă, orz, cucurus,
ovés, viă (vinea), plante industriale: cânepă, in, hîmel,
nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la
agenturele noastre locale și cercuale mai în fie-
care comună și direct prin

Agentura
principală „TRANSSYLVANIA“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

Asigurați contra grindinei: cucuruzul
grâu, seacă, ovésul și toată economia.

Cei din provincie și târgul de toamnă

Să nu întrelese prilejul nimeni de a
cerceta

Marele Magazin a lui Fischer Simon

asortat de nou cu 22 de

galantare de târg

Miile de noutăți
frumoase și prețu-
rile în adevăr pun
în uimire pe cum-
părători.